

פתיחה לפרק "כלל גדול"

וְשִׁמְרֶתֶם אֶת הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ הוּא לָכֶם מִחֻלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת כִּי כָּל
הַעֲשֵׂה בָּהּ מְלֹאכָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרֵב עִמִּיהָ (שמות לא, יד)

וְאִם נֶפֶשׁ אַחַת תִּחַטָּא בְשִׁגְגָה מֵעַם הָאָרֶץ בְּעֲשֵׂתָהּ אַחַת מִמִּצְוֹת ה' אֲשֶׁר
לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְאִשָּׁם. אוֹ הוֹדֵעַ אֵלָיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ
שְׁעִירֵת עֲזִים תְּמִימָה נִקְבָּה עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא (ויקרא ד, כז–כה)

וכשם שמחולקים פרטי דיני השבת כך
חלוקים הם לענין מלאכות. אף כי
נאסרו בשבת כל מלאכות יצירה, יש
איסור מיוחד על כל סוג מיוחד של
מלאכות (אב-מלאכה), והעושה מלאכות
אחדות יחד חייב להביא קרבן מיוחד
על כל אחת. נמצא שיש צורך לברר
מה הן אותן מלאכות-היסוד האסורות
ומה הן הגדרותיהן המדויקות, ואילו
פרטים נכללים בכל אחת מהן. ואם כי
למלאכות אחדות נתיחדו פרקים ידועים,
מכל מקום בירור כללי של הנושא מצוי
בפרק זה.

אף שבפרק יש גם דיון מפורט יותר
באב המלאכה של "מוציא", מכל מקום
עיקרו הוא בבירור מסגרות היסוד של
הלכות שבת.

המחלל את השבת במזיד דינו מיתה
או כרת, כמבואר בתורה. והמחללה
בשוגג חייב להביא קרבן חטאת על
שגגתו.

למדו חכמים במדרש ההלכה כי שונה
מצוות שמירת השבת מרוב שאר המצוות
וחמורה היא מהן משום שיש בה כמה
וכמה איסורים המחייבים קרבנות
מחולקים על פרטי עבירות שבחילול
שבת.

על פי ההלכה המקובלת, עבירות
הנעשות בשגגה בכמה שבתות, חילול כל
שבת ושבת נחשב לעבירה בפני עצמה
והיא מחייבת קרבן חטאת לעצמה.
ובפרק זה מתבררים פרטי הדברים —
באילו מקרים ייחשבו כל שגגות השבת
כשגגה אחת בלבד, ובאילו מחשיבים כל
שבת כשגגה לעצמה.